

Dagsetning
06.04.2007

Alþingi
Erindi nr. P 135/2106
komudagur 10.4.2008

UMSÖGN UM FRUMVARP TIL SKIPULAGSLAGA

Mál nr. 374. Lagt fyrir Alþingi á 135.löggjafarþingi.

Svetiarfélagið Ölfus hefur borist til umsagnar frumvarp til skipulagslaga. Umsagnarfrestur er til 11. apríl n.k. Hér fara á eftir athugasemdir skipulags- og byggingarfulltrúa. Svetiarfélagið Ölfus áskilur sér rétt til að koma með ábendingar/athugasemdir á seinni stigum.

III. kafli. Landsskipulag.

10. og 11.gr.

Í 10.gr. segir m.a. "Í landsskipulagsstefnu er mörkuð stefna stjórnvalda í skipulagsmálum sem varða almannahagsmuni. Í landsskipulagsstefnu er stefna stjórnvalda um skjálfbæra þróun útfærð með tiliti til skipulagsgerðar sveitarfélaga og eftir þörfum samræmd stefna opinberra aðila um landnotkun m.t.t. efnahagslegra, félagslegra og umhverfislegra sjónarmiða." Í 11.gr. segir enn fremur: "Ráðherra ákveður áherslur landsskipulagsstefnu hverju sinni og felur Skipulagsstofnun að vinna drög að landsskipulagsstefnu. Þau skulu unnin í samráði við hlutaðeigandi stofnanir og Samband íslenskra sveitarfélaga."

Umsögn:

Hugmyndin um landsskipulag er jákvæð sem tæki til samræmingar á vissum yfirgripandi þáttum skipulags, einkum hvað varðar umhverfismál og tæknileg, efnahagsleg og félagsleg kerfi sem taka til landshluta eða landsins alls. Æskilegt er þó að skilgreina nánar til hvaða þátta landsskipulag á að taka. Þróun undanfarinna ár hefur verið í þá átt að auka sjálfstæði og ábyrgð sveitarfélaga á öllum stigum skipulags. Þar sem landsskipulag er bindandi fyrir önnur skipulagsstig, virðist þetta opna möguleika á að skerða sjálfstæði sveitarfélaga í skipulagsmálum með því að fela ráðherra og stjórnvöldum sjálfðæmi í því til hvaða þátta skipulagið á að taka hverju sinni. Ekki verður heldur séð hvers vegna gera á Samband sveitarfélaga að yfirvaldi í þessu sambandi, þótt tillagan sé síðar send til umsagnar sveitarfélaga og hagsmunasamtaka. Eðlilegt virðist að hér sé hafður á sami háttur og við önnur stig skipulagsins (sjá greinar 23, 30 og 40 og umsögn um þær), að ráðherra/Skipulagsstofnun taki saman lýsingu á skipulagsverkefninu þegar vinna við það hefst, þar sem gerð er grein fyrir hvaða áherslur ráðherra hyggst hafa við gerð skipulagsins, forsendur þess og fyrirliggjandi stefnu og hvernig samráði og kynningu verði háttað gagnvart sveitarfélögum og hagsmunaaðilum. Þessi lýsing verði send til umsagnar sveitarfélaga og hagsmunaaðila.

VI. kafli. Svæðisskipulagsáætlanir.

21.gr.

Hér er talað um að í svæðisskipulagi skuli sett fram stefna þar sem talin er þörf á að samræma hagsmuni hlutaðeigandi sveitarfélaga. Staðbundnar ákvarðandir um landnotkun skulu eingöngu teknar í svæðisskipulagi að því marki sem nauðsyn þykir til að tryggja sameiginlega hagsmuni o.s.frv.

Umsögn:

Það verður að teljast jákvætt að svæðisskipulag sé skilgreint á þann hátt að það nái aðeins til yfirgripandi þátta, en ekki sé litið á það sem útaukið aðalskipulag fyrir tvö

---

eða fleiri sveitarfélög. Æskilegt er þó að lögin eða skipulagsreglugerð skilgreini nánar um hvaða þætti er hugsanlega að ræða.

23.gr.

Þar er kveðið á um að þegar vinna við svæðisskipulag hefst skuli svæðisskipulagsnefnd taka saman lýsingu á verkefninu, þar sem gerð er grein fyrir fyrirhuguðum áherslum, stefnu, forsendum og kynningu verkefnisins.

Umsögn:

Tekið er undir það sjónarmið að þetta auki gagnsæi skipulagsvinnunnar.

26.gr.

Hér er svæðisskipulagsnefnd falið að meta hvort ástæða sé til að endurskoða svæðisskipulagið.

Umsögn:

Það er jákvætt að svæðisskipulagið sé það sveigjanlegt að ekki þurfi að gera breytingar á því vegna smávægilegra breytinga á aðalskipulagi. Þar sem í 25.grein segir að þau sveitarfélög sem aðild eiga að svæðisskipulagi séu bundin af stefnu þess, verður þó að rýmka möguleika þeirra á að fá því breytt, þannig að þau séu ekki alfarið komin undir meirihlutaákvörðun svæðisskipulagsnefndar hvað endurskoðun varðar. Aðstæður kunna að breytast, þannig að einu sveitarfélagi sé mjög í óhag að vera bundið af stefnu svæðisskipulagsins, hugsanlega í 12 ár eða lengur.

VII. kafli. Aðalskipulagsáætlanir.

28.gr.

Hér er m.a. talað um að byggðamynstur skuli ákvarðast í aðalskipulagsáætlun, þar sem byggðamynstur er skilgreint sem lögun og yfirbragð byggðar, svo sem hæð og þéttleiki.

Umsögn:

Hér virðist vera hætt á að byggðamynstur sé túlkað mjög þröngt, allt niður í smáatriði. Þar sem aðalskipulag tekur til a.m.k. 12 ára er ómarkvisst að skilgreina smáatriði til svo langs tíma. Hér verður að gera ráð fyrir að í aðalskipulagi séu ákvæði um byggðamynstur meira í formi ramma en nákvæmrar skilgreiningar.

30. gr.

Sbr. 23.gr.

36.gr.

Hér er talað um að ekki þurfi að auglýsa óverulega breytingu á aðalskipulagi leiði hún ekki af sér verulegar breytingar á landnotkun, sé líkleg til að hafa mikil áhrif á einstaka aðila eða hafa áhrif á stór svæði.

Umsögn:

Þessi breyting á lögunum verður að teljast mjög jákvæð, þar sem eldra ferlið tafði oft afgreiðslu einfaldra mála mjög að óþörfu.

VIII. kafli. Deiliskipulagsáætlanir.

40.gr.

Sbr. 23. og 30.grein.

41.gr.

Hér segir m.a. að sé tillaga að deiliskipulagi ekki á samræmi við aðalskipulag skuli samsvarandi aðalskipulagsbreyting auglýst áður eða samhliða.

Umsögn:

Þótt ákvæði um óverulega breytingu á aðalskipulagi sbr. 36.grein auðveldi málsmeðferð á deiliskipulagstillögum, sýnist hér vera þörf á rýmri fráviksheimild en þar er skilgreind. Þótt deiliskipulagstillaga hafi verulegar breytingar á landnotkun í för með sér, er ekki þar með sagt að hún hafi áhrif á stefnu sveitarfélagsins varðandi landnotkun, byggðapróun o.s.frv. eða snerti hagsmuni einstaklinga. Þótt aðalskipulag sé rétt hærra en deiliskipulag verður að vera á því möguleiki að líta á þessi skipulagsstig sem samverkandi, þannig að deiliskipulag geti leitt af sér aðalskipulagsbreytingu. Það gæti t.d. verið háð mati Skipulagsstofnunar hvenær frávik væru leyfð varðandi auglýsingu.

43.gr.

Hér er m.a. talað um að þegar um óveruleg frávik frá skipulagi sé að ræða og hagsmunir nágretta skerðist í engu, geti sveitarstjórn geti sveitarstjórn heimilað að grenndarkynningar sé ekki þörf við útgáfu byggingar- og framkvæmdaleyfa.

Umsögn:

Tekið er undir það mat sem fram kemur með frumvarpinu að þetta geti auðveldað málsmeðferð og málshraða.

44.grein.

Hér segir m.a. að þegar sótt er um byggingar- eða framkvæmdaleyfi þar sem deiliskipulag liggur ekki fyrir skuli skipulagsnefnd láta fara fram grenndarkynningu.

Umsögn:

Það sýnist varasamt að hafa þessa heimild án takmarkana, þar sem það getur hvatt sveitarfélög til að sniðganga deiliskipulagsstigið. Rétt virðist því vera að binda þetta ákvæði með einhverju móti við umfang framvæmdanna.

Ábending um hugtak sem mikið er notað, en það er rammaskipulag. Í rammaskipulagi er verð að vinna skipulagsvinnu á milli aðalskipulags og deiliskipulags. Rammaskipulag hefur ekkert gildi en er mjög gott stjórnæki um frekari skilgreiningu á landnýtingu eftir aðalskipulag. Þar er stefna sett fram sem síðan er deiliskipulagt eftir. Mikið er um það að verktakar taka að sér stór svæði og deiliskipuleggi. Með rammaskipulagi er sveitarfélagið búið að marka ákveðna stefnu sem deiliskipulagið er unnið eftir.

F.h. skipulags-, byggingar- og umhverfisnefndar Ölfuss

Sigurður Jónsson, skipulags- og byggingarfulltrúi